

Reunion 84

ČESKÝCH RYTÍŘŮ ŘÁDU SV. LAZARA JERUZALÉMSKÉHO

Ročník VII.

číslo 1.

Schwalbach /Ts. únor 1984.

„K TOMU TOTIŽ JSOU NÁM SVĚŘENA KRÁLOVSTVÍ A KNÍŽECTVÍ, ABY VŠÍ NÁM MOŽNOU STAROSTLIVOSTÍ A PÉČÍ SLAVEN BYL MÍR... A O TYTO VĚCI MAJÍ A MUSÍ VŠICHNI LIDÉ, VŠECHNY NÁRODY...S MYSLÍ RADOSTNOU A OCHOTNOU USILOVAT.“

„SMLOUVA O NASTOLENÍ MÍRU“ Jiřího z Poděbrad psaná před 520^{ti} léty roku 1464.

KRÁL "CIZINEC" NEBO "KRÁL DIPLOMAT"?

Král Jan je v české historii běžně nazýván Lucemburský podle hrabství, později vévodství, dnes velkovévodství, v němž jeho rod po staletí dědičně vládl. Na českém trůně však nikdy předtím ani potom nevládl žádný jiný král tohoto jména, takže by zcela stačilo pojmenování Jan I. nebo prostě král Jan. Avšak běžně tradiční pojmenování Jan Lucemburský je jak mezi historiky, tak i u nejširší veřejnosti natolik vžitě, že si ani neuvědomujeme, že uvádění rozlišovacího příjmení Lucemburský je v tomto případě zbytečné. Lucemburčané sami, a také mnozí zahraniční historikové, jej nazývají Jan Slepý.

Jan přijel poprvé do Čech v roce 1310, aby se zde jako čtrnáctiletý syn tehdejšího lucemburského hraběte, od r. 1307 římského krále a od r. 1312 římského císaře Jindřicha VII., a novomanžel tehdy osmnáctileté princezny Elišky Přemyslovny, nejmladší dcery někdejšího českého krále Václava II. nevlastní dcery krále Rudolfa I. Habsburského (po své maceše Elišce Rejčce, druhé manželce krále Václava II. a po jeho srti manželce Rudolfově) a švagrové krále Jindřicha Korutanského (po své starší sestře Anně, Jindřichově manželce), ujal uvolněného českého trůnu, na který tímto sňatkem získal právní nárok a který jeho předchůdce, nynější švagr Jindřich Korutanský, musel nedobrovolně opustit. Král Jan pak vládl v Čechách 36 let až do své smrti na bojišti u Kresčaku v sobotu 26. srpna 1346. Byl prvním českým králem z lucemburské dynastie, která dala zemi České koruny celkem čtyři za sebou následující panovníky, kteří v tomto království vládli po dobu 127 let.

Tento v pořadí 10. český král nebyl v dřívější historické literatuře, zejména české, hodnocen všestranně a nezápatě. Do širokého povědomí proniklo označení historika Josefa Šusty "král cizinec", přičemž tento přívlastek zde měl odsuzující charakter. V hodinách dějepisu jsme se učili, že král Jan byl "dobrodruh", který větší část období své vlády v Čechách trávil mimo své království, na toulkách Evropou, kde se zúčastňoval rytířských klání, zapléтал se do nejrůznějších sporů evropských panovníků, bojoval po jejich boku za zájmy

českému království cizí a do Čech se vracíval jen tehdy, když potřeboval získat další peníze na svůj dobrodružný a nákladný způsob života. Řečeno krátce: byl to vynikající rytíř, ale špatný panovník. Byl dáván do protikladu ke svému synu a nástupci Karlu IV., který byl Janovým pravým opakem, opravdovým Otcem vlasti.

Historik PhDr. Jiří Spěváček, vědecký pracovník Ústavu čs. a světových dějin ČSAV, přední znalec lucemburské doby, který je autorem knihy Král diplomat, však přináší ve své knize zcela jiný pohled na krále Jana. Především se snaží dokázat, že král Jan "vedl český stát prostřednictvím své politické činnosti do celoevropského povědomí a svého syna Karla přivedl do nejvyšších kruhů pozdně středověké Evropy". Přitom se autor nevyhýbá ani líčení negativních stránek Janovy povahy a těch jeho činů, které z nejrůznějších příčin nepřinesly očekávaný efekt, či dokonce skončily fiaskem. Tak se zde namísto "krále cizince" objevuje "král diplomat", jehož zásluhy jsou sice nepopíratelné, které však také nelze neprávem zveličovat. Toto nové, moderní hodnocení postavy krále Jana a jeho významu v českých dějinách se tedy jeví jako mnohem objektivnější nežli většinou negativní hodnocení dřívějších historiků. Autor v knize uvádí: „Myšlenka zpracovat tuto knihu vznikla v souvislosti s ukončením práce na mé velké syntetické monografii o Karlu IV... Přesvědčit čtenáře o vysokém a jedinečném poslání krále Jana při vzestupu lucemburské dynastie, jejímž společným úsilím dosáhla česká státnost v době Karla IV. největšího rozmachu v pozdně středověké Evropě, bylo dostatečným důvodem ke vzniku této knihy". Snahou autora nebylo podat „maximálně podrobný obraz o životě, politickém díle a historických činech" krále Jana. Šlo mu především o objasnění složité, dramatické diplomatické činnosti tohoto krále, „který se díky mimořádným schopnostem a politickému rozhledu dostal do nejvyšších kruhů tehdejší Evropy"... „A právě na tuto mimočeskou, výrazně evropskou politiku Jana Lucemburského... zaměřil pozornost autor této knihy!"

-klas-

Zlý šlechtic, který měl na štítě to nejmírumilovnější zvířátko.

Pavel Michna z Vacínova byl zpupný šlechtic, říkal: "Ani císař mi neporučí. Na svém jsem císařem sám." Ale císař poručil. Dověděl se o jeho chvástavých řečech a pán z Vacínova si mohl vybrat jeden ze tří trestů: "Buď se na svém koni třikrát projedeš po zděném zábradlí Karlova mostu, nebo si z vlastního stehna vykrojíš libru masa, nebo vystrojíš hostinu pro osmdesát svých poddaných, aniž při tom použiješ obvyklého paliva". Panu Michnovi se zdál nejsnáze splnitelný ten třetí trest. Jenomže kde sehnat neobvyklé palivo? Císařka mu poradila - skořici. Michna tedy skoupil po celém kraji veškerou skořici a když přijel císařův pozorovatel, jídla se skutečně na skořici upekla. Vše by tedy dopadlo dobře, ale hosté se nedostavili. Poddaní totiž dobře znali svého pána, proto také nepřišli a nenechali se od něho hostit. Začali mu však posměšně říkat, "zlý Michna skořičák".

KOMENDA HLÁSI.

POMOC SENEGALU.

Dne 10.12.1983 svolal špitálník ČVP, rytíř-komtur Dr.O. Hřebík, pracovní poradou. Na programu bylo zřízení štábu pro zvláštní nasazení v řádové nemocnici v Senegal. Úvodem promítnul diapositivy z tohoto lazaretu, který v minulém roce navštívil a který našel v neutěšeném stavu. Dle jeho sdělení, jak leprosárium tak i ošetřovna trpí nedostatkem jak lékařských přístrojů a nástrojů, tak i odborného lékařského personálu. Lednici i vodní pumpu nelze použít, protože stanice není napojena na elektrickou síť. Proto léky, obzvláště pak antibiotika, která se sem zasílají, rychle podléhají zkáze.

Zápis z této porady byl zaslán našemu kancléři s tím, aby upozornil na tuto situaci a zainteresoval nejvyšší řádová místa. Cílem této porady měla být vlastně výzva našeho špitálníhoka na všechny VP, aby pomohla účinněji než dosud, řádové nemocnici v Senegal. Příkladem všem by mohlo být právě naše ČVP, které by pod vedením Dr.Hřebíka zorganizovalo pomoc dle jeho návrhu a to ne pomoc jednorázovou, ale trvalou.

NA-NAŠE KONTO DOŠLO.

Nový rok nám začal opravdu slibně. Spolubratr Dr. Pavel Lička, CLJ, nám poukázal 200.-DM, rytíř Dr.Josef Lainka 100.-DM a spolubr. Stanislav Šich, OLJ, 70.- DM. Děkujeme tímto šlechetným dárcům.

Postscheckamt Frankfurt/Main Konto Nr. 362063-600

UMĚLCI MEZI NÁMI.

De Tsjechische kunstenaar Jaromir Seffl werd in 1912 in Nyrany bij Pilsen geboren. In 1951 werd hij op politieke gronden gearresteerd en zat geruime tijd in de gevangenis. In 1970 vluchtte hij naar Nederland, waar hij zich geheel aan zijn kunst kon wijden. In zijn werk is de Tsjechische oorsprong duidelijk herkenbaar, zoals in zijn

'Slingers' de Moravische en Slowaakse motieven. Het werk loopt van realistisch tot abstract uiteen. Seffl's werk is van 2 tot en met 29 november te zien in galerie De Trefkoel, Zonnelaan 30 te Groningen: geopend op werkdagen van negen uur 's morgens tot tien uur 's avonds en op zaterdag 5 en 12 november dezelfde tijd.

Abraham met zijn zoon Izaak op weg naar de offerplaats

V říjnovém čísle holandského časopisu "ARTS EN AUTO" byl uveřejněn článek o členu našeho Řádu, bývalém podplukovníkovi čsl. armády, výtvarníku Jaromíru Šeflovi žijícímu od r. 1970 v Holandsku.

Svému koníčku - dřevorezbě věnuje celý svůj volný čas. Jeho dřevěné reliéfy dosáhly velkého úspěchu a bylo je možno spatřit na celé řadě výstav. Jeden z nejkrásnějších (cesta Izáka a Abraháma k obětišti) je umístěn v kostele v holandském městě Groningen, kde rodina našeho spolubratra našla nový domov.

Jaromír Seffl, CLJ, je též aktivním členem našeho Řádu a věnuje se cele charitativní činnosti. My mu za Komendu děkujeme za jeho vzornou spolupráci při naší akci "Pomoc Polsku" a přejeme mu mnoho dalších uměleckých úspěchů.

DOŠLO NÁM ZE ŠVÝCAR

ORDRE MILITAIRE ET HOSPITALIER
DE SAINT-LAZARE DE JÉRUSALEM
Grand Prieuré Suisse

Dne 15.12.83 napsal kancléř V.P.Švýcarského, J.F.Knobloch, zprávu o akci pro Mbata-Mbenge, ve které mimo jiné píše: Je až neuvěřitelné, jak pomocí celé řady ochotných rukou nám bylo umožněno v několika týdnech sebrat to množství lékařských přístrojů, nástrojů a léků. Vždyť se nejednalo o maličkosti. Jako dar jsme například obdrželi operační stůl, rentgen, elektrokardiograf, sterilisátor a celou řadu dalších přístrojů ve váze 3.000 kg. Vše muselo být speciálně zabaleno pro zámořskou dopravu a nákladními auty převezeno do Antverp. Zde již čekala loď S.S. Kananga na kterou byl náklad přeložen.

Až potom, když jsme konečně z Dakaru dostali zprávu od Abbeho Cesara Khonde, že náklad v pořádku došel, pocítili jsme úlevu i právem zaslouženou hrdost nad dobře vykonanou prací. Touto první zásilkou však naše pomoc nekončí. Pokud nám to bude možné chceme i nadále podporovat, ve spolupráci s ostatními V.P.a organizacemi, "Hôpital Saint-Lazare de Jérusalem" v Mbata-Mbenge.

ŽENA, KTERÁ NAŠLA UPLATNĚNÍ V RYTÍŘSKÉM ŘÁDU.

Přestože rytířské řády jsou od samého vzniku z dob křížových výprav již svým posláním ryze mužskou záležitostí, nachází v nich uplatnění i aktivní řádové dámy. Obzvláště je tomu tak při sociální a charitativní činnosti, která je právě tou naší nejstarší tradicí. Mezi nejhodnější řádové dámy bezesporu však patří Irena Kowolová, DLJ, vedoucí akce "Pomoc Polsku", která v minulém roce obdržela řádovou záslužnou medaili pro svou aktivitu. Přestože zájem o pomoc Polsku ve veřejnosti pomalu upadá, spolusestra Kowolová i nadále, za ztížených podmínek, zajišťuje tuto akci.

